8 dugaar ziloo garsa baina.

1931 onii Apreeliin 16 edөr

№ 29 (477)

Sara вyriin 8 udaa garna.

Gazar вyriin prolitaarnuud, negedegtii!

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

Byke kolbooto ulasiin komuniis (b) namiin B.M. moz. koroo ba B. M. ulasiin төbiin gyicedkeke koroo kojoriin өmөnөөs niitelegdene.

Dugaar neeeediin yne 5 mөngө

Zakika yne: sara вyriin 30 mөngө, gadaada ulasta вol 60 mөngө.

Aadris: Верхнеудинск, Ленинская, 26.

Tarilgada belen bolzoi.

Deede Ydiin aimagiin şenestiin „Keşeg" geze kamtiin azal bol odoo kabariin tarilgada erçemtei beledkeze baina. Kamta 45 ga tariaa tarika tөsөbtei. Tus kamtiin azaliin geşyyd bol kezee çigi tarilgada garka gebel belen bolood baına. Byde Garmiin.

Tarilgiin kemzee 3 dakin nemebe.

Deede Ydiin aimagiin Ibalgiin somonii „Kubiskal" geze kamuuna bol odoo zilde 150 ga tariaa tarika tөsөbtei, tarilgada şuud tөkөөrөzө baina. Niodonon ziliin tarilga tus kommunada 50 ga baisanaa mөnөө 150 bolson baina. B Garmiin

Erkebise dyyrgegdeke kereg

Apreeli sarada 4 milijoon 800 mingan tөkөrig erke-вişe kuriaagdaka josotoi.

Apreeli вolвol mөngө sangiin kampaaniin şiidkekii çanarta sara mөn.

Kojordugaar kvaartaliin mөngө sangiin tөsөөiin josoor manii Buriaad-Mongol ulas dotor 4 milijoon 312 mingan tөkөrig kuriaagdaka josotoi, tyynii 1 milijoon 580 mingan tөkөrig ene apreeli sarada kyrtene.

Buriaadiin mөngө-sangiin keregiigi erkileke aradiin komissaarnar kedөө nutaguudaas oroson medeegi nigtalan şalgaza ekidygeer kvaartaliin mөngө-sangiin tөsөв kerkin gyicedkegdeseniigi вyridkeвe.

Tere вyridkelees medekede вidener tyryyşiin (ekin) kvaartalda 7 milijoon 859 mingan tөkөrig kuriaaka josotoi вaisanaa, araikan 5 milijoon 287 mingan tөkөrig kuriaaza, kvaartaliin tөsөөigi 67,2 kuвi gyicedkese вaina.

Enyyn deerees mөngө-sangiin kampaaniigi jaвuulza вaigaa вykii emkinyyd gagcakan apreeli sariin 1 milijoon 580 mingan tөkөrig kuriaaka вişe, mөn tyryyşiin (ekin) kvaartalda ylesen 3 milijoon tөkөrig yriigi nege çigi mөngө dutuu ygiigeer gyicedkeke josotoi.

Apreeli вolвol tөsөөtө taвan ziliin gurвadugaar ziliin kojor deki kvaartaliin mөngө sangiin tөsөвiigi gyicedkekiin şiidkekii çanartai sara вolzo, ene sarada tuskai tөsөвiigi gyicedkeke ba uridiin (ekin kvaartaliin) dojiimkinuudiigi dyyren kuriaaka josotoi geze mөngө kuriaaka gazaruud gurвadugaar ziliin kojor deki... вykii aimaguudiin nam zөвlөliin emkinyyd ukan medekeni çukala.

Mөngө kuriaaka jaвadal „өөrөө вyteke" geze naidan suugça вaruunii вөөrөnkiiçyydtei kair nair ygii temeceze aimaguudiin emkinyyd вolвol mөngө kuriaaka keregte ganşagailan mөriicөn orozo, apreeliin tөsөвiigi gyicedkekiin вodoto ilalta oloko josotoi.

Mөngө kuriaaka jabadalda ken jamar kurdabşalaltai baina

Mondiin komsomooliin yyres zişee abagtii.

Tynken. Turan somonii Mondiin komsomooliin mөngөn sangiin kampaani ba odoo kabariin tarilga tukai kelceke zuuraa, arad niitede 200 tөkөrig san вyygiin gazarta kadagaluulka gezi kelceed, nebteryylge jabuulza odoo maarta carada tere tөgtooloo gyicedkeze çadaba.

Biçe komsomooliin yyryyd Mondiin yyriin sain jabuulgiigi yliger zişee bolgatii.

C. S. Ganzuuriin,

Mөngө elsyylkiin orondo mөngөnii yrilte kiize baina.

Aga, Mogoitiin somonii zөblөliin byse ygiçyyd odoo sajakan şalgaza yzebel: ton jike nobşo nookoi baikaas gdana, tus somon bolbol odoo jabuulagdaza baigaa mөngө sangiin keregiigi abka tanag ygiigeer buzagairuulzai 300 tөkөrig mөngө yrilte kiibe.

Mөngө sangiin kampaaniigi kurdabçalan gyicedkekiin orondo mөngөnii yrilte kiize baisan zөblөdө ene cagaa kemzee ababal zokiko bişyy.

Cerendaşiin.

„Taban ziliigi dөrbөdө" gesen nrislaziigi erçemtei taraaba.

Kilogo-Kuaaçai. Badta-Kөcөөtiin somondo „Taban ziliin tөsөbiigi dөrbөdө" gesn urislamziigi kamtiin azaluudta 750 tөkөrig, emçiia azaltanda 2950 tөkөrig taraaka tөsөb aimagi n kөroonoos jiresen baina.

Tereitөsөbiigi kylieen abasan darui azalçan niitiin dunda nebteryylgiin kөdөlmөri ьn ergenөөr jabuulagdaza, odoo kamtiin akaluudiin dundaa 750 tөkөrig, emciin azaltanii dunda 3035 tөkөrig taraagdasan aad, tyynii 2431 tөkөrig bolzoroos urida kuriaagdabi.

Somkoi

Jdebkitei nөkөd

Kilogo-Kuaacai. Ara Nuuriin somonii kajalga ba ylzeitiin tasagiin byse ygiiçyyd „Taban ziliin tөsөbiigi dөrbөdө" gesen urislamziigi kyniі 5-5 tөkөrig kamta 300 tөkөrigiin tukai abaad mөugiigөө kuriaaza baina.

Cedebiin Dorzo.

beledkelees berkeşeeze bejee niuuba.

Kilogo-kuaacain aimagiin Arkiliin somonii bajan çadaltai Daşa Şagdariin gedeg eldeb beledkeliin kampaani bolkodo bi beje muutai uuşkiin kaniaadatai bainam geze modobeledkel metede garaa ygii aad, karin cag ergelke araki uuza ail zaiza jabana.

Iime kudalça Şagdariinda kemzee abka keregtei, Arkiliin dolgin.

Ęnyynees zişee abagtii

20 tөkөrig mөngө cugluulba.

Jaruuna. keçөgөөriin somonii agaar zain вөlgөmiin yyriin zөgөөs kabariin azaliin kampaani jabuulka geze keden kyn garasan aad, uul kedelmeriigi jabuulka zuura oron ulasaa kamagaalaka jabadal tukai azalçad niitede nebteryylsenii açaar, tede azalçadiin dunda kamagaalaka zasiigi вekizyylkiin asuudal garza sain duranii badar yiledбe.

Gagcakan Bytyy geze toskondo itegemzelegdesen B.D. Budazabiin gegçe 20t. cugluulba.

Bida meteçelen kabariin tarilgada kabaadaka ba oron ulasaa kamagaalaka jabadalda zөөri elsyylkiigi Viitimiin, Egetiin, Yldergiin agaar zain вөlgөmiin yyryydiigi niigem zuramiin mөriicөөndө urinaa.

B.D. Cerenzabiin.

„KALKAÇALKA" JABADALIIGI KERKIN OILGOBOL ZOKINO?

Şine keliigi zokiooko jabadalda namiin şugamiigi zigşyyrteigeer kazailgaba

(Şyymzelelde zoriuulba)

B. K. [в] Namiin ononçotoi mergөn udaridalgiin açа gaвijaagaar socaliisam josonii вaidaliigi tuiliin kurdaar вaiguulza вykiin kamta manii вuriaad mongoliin olon tymen kamtiin azaltan вa margaaşa kamtiin azaltan вolko ygiitei dunda çadalta arad вolвol: latiin dyrsete şine ysegiigi saişaan kylieeze tyyniigi kurdabçalan surkiigi kiçeen oroldozo yndesenii majagta socaliisamiin udka çanarta yndesen sojol вa yndesenii kele вiçegiigi kөgzyylkiin zamda şuud orozoi.

Ene çukala kereg kolko şine yseg вiçegiigi zokiooko neвteryylkiin talaar вidanar neleed jike kereg вyteesen, nege ziliin kugcaa dotor keden mingan azal çad şine вiçegte sursan, ilangajaa ene jaвadalda gol вolon ali вykii yyskelyydiigi udaridagça B.M. ulasiin E.S. Instityyd вolвol neleed jike azal jaвuulsan вaina. Geвe çigi, вidanar jike azal kiisen tediigeer kizaarlan sanaa amarzaka вişe, şine yseg вiçegiin koinoos eces kyrteleni ulam çanga, ulam sonoroor temeceke josotoi вaina, uçar juu вe gekede angiin daisan niudargan lama nojod zergiin etegeed вolвol ene şine ysegiigi ile daldaar eөrgyysen temeceke tediigeer вarka jum вişe, karin şine yseg вiçegiigi өөsediingөө aşag tusada kereglekiigi oroldozo вaina gebel zokino.

Ene yjede tuliin çukala вolko nege zyil gekede: вuriaad mongoliin zokiool вiçegiin şine keliigi zinkeni uul azalçan aradiin jaraanii kara kelenees өөrө вişeer zokiooko tokoniuulka jaвadaliigi şinzelkii ukaanii yydenees narişçalan вodomzolzo, zoloodoko kөtөlвөrilkө kereg mөn azai.

Өdөrөөs edөrtө olon aradiin dunda ulam ulamaar neвteren delgerze вaisan şine latiin dyrsete yseg вiçeg вolвol, socaliisam josonii aza akuin suuriigi kurdaвçalan taвiza вaisan olon tymen azalçadta kilвarkan oilgodoko, udka çanariin talaar ton todo вaika tusam, tyynii itegel kyndeni ulam kөgzөkө вatazaka uçartai вaina. Kerвee zinkeni uul azalçadiin jaraanii kelenees tasaran kolodoвol, şine yseg вiçegiin itegel kyndeni вuuraza, andiiln daisadiin kara aaşada damzag ygii tusa dөkөm вolzo өgөnө.

Buriaad mongoliin şine kele вiçeg tukai manii BK (в) namiin вarimtalaza вykii gol şugam вolвol: „gadaada dyrse majagiin talaar kalkiin kelenii ajalgasiigi вarimtalza, dotoodo udkiin talaar socaliisam вaiguulza вykii вuriaad mongol aradiin (ilangajaa jike tөlөв zyyn aimaguudiin) keliigi вarimtalaza zokiool вiçegiin şine keliigi zokiooвol zyitei" geke вaina. Ene zuuraa, odoo вodoto kereg deerees вaicaan yzekede, durdagdasan namiin şuçamiigi kazailgaka zaвkaruulka ganartai sedelgenyyd tokioolzozo, вuriaad mongoliin şine kele вiçegiigi zinkeni uul aradiin jaraanii kelenees ton ondoo өөrө вolgozo, oilgodoko ygii вolgon koloduulka uçaruud garna.

Ene zyil tukai, „Buriaad Mongoliin Ynende" nөk. Bavaa Badliin gegçe ton zyitei şyymzelen вiçesen вaina. Tere gegçi, keden yge nemeze şyymzelke çukala geze вodogdono, tus şyymzelel dotor nөk. G. Rinçenii zokiooson „Şine вiçeg" geze deвteriigi odoonii azalçan aradiin вaidalaas ton tasraki kolo, angiin temecel, socaliisamiin вaiguluga zergiin mөnөө өdөriin çukala zorilgonuud ugta dursagdasan ygii geseniini ton zөв.

Tere deвteriin yligerees вaicaan yzekede, şine kelenii gadaada majag ajalgiigi kalkiin kelenii yndesen deere zokiooko geseniigi вuruu ukaza, вuriaadiin jaraanii keliigi kalkaçalka jaвadaliigi odoo kөgzөzө вykii socaliisamiin вaiguulgaas tusagaarlan salgaza, udka çanariin taliigi ugta martaza, imagta gadaada majag ajalgasiigi çukalaçalan, вyri mөsөn *kuçan kalkiin keliigi barimtalza*, вuriaadiin keliigi 100% kalkaçalka geze oroldoson вөөrөnkii kereg darui mөn вolzoi.

Iime jaвadal sedelgenyyd вolвol, ynendee вuriaad mongoliin uul azalçadiin jaraanii kelenees ylemzeken kolo вolzo tasarka вa nege talaas socaliisamiin yje вaidalda orozo вykii zinkeni вuriaad azalçadiin вolon negөө talaas kapitalta josonii kөgzөltiigi alas garza, socaliisamiin zamaar şuud kөgzөzө вykii kalka mongoliin zinkeni aradiin kubiskaliin udka çanarta şine josonii (yge) keliigi toiron garza, ene şine kele вiçegiin socaliisamiin udka çanariigi вalarduulan, angiin daisadta tusa kiike jaвadaldo kyrgeke вaina.

Ene mete uçaruud ganca nөk. G. Rinçenii zokiooson deвter dotor вagtaka вişe, jөrө ene B M şine kele вiçegiigi şinzelkii ukaanii yndeseer вejelyylen zokiooko gol oron *вolko B. M. ulasiin Erdөm sojoliin instityydiin kelenii keltesiin вyke azal kөdөlmөridө tokiooldoson kereg mөn вaina.* Yligerlen вiçeke jum вol:

B.M ulasiin E.S Instityydiin kelenii keltesiin odoo erkilze вaisan azalda Kalka вa Buriaad ulasiin aza akuin odoo şine josoor, socaliisamiin zamaar kөgzөzө вaisanii zaвşaanda urgan garza вaisan şine yge, şine keliigi şinzelke şudalka jaвadal jөrө вaika ygii, imagta kuuçan ygenyyd, kuuçan keliigi çukala вolgozo „Alamza mergen", „Tolвo nuur", „Karaltuur Kaan" geke zergiin odoonii socaliisamiin вaiguulgada jamar çigi yre tusa eke ygii, odoo yjede kereglke kelcekede ene kөlөke jamar çigi kolвogdol ygii zyilyydiigi erkilze suukadaa вolвol, zinkeni azalçan aradiin josotoi jaraanii kelenees tasaran kolodozo, olon niitiin вaidalaas geegden kocorzo, syylden çiregden jaвasanaa ilerkei gereçelne.

Prof. B. Baraadiin zokiooson gramaatika dotor „caaşa," „naaşa" geke zergiin ygenyydiin urta „aa" ysegiigi „ai" ysegeer „caişa", „naişa" geze вiçeke gesen вaina. Enyyniigi kalkaçalsan jaвadal gedeg вaina. Kerвee ene dyrimiigi eces kyrtei вarimtalka jum вolвol „dooşo" gesen ygiigi „doişo" geze вiçeke kereg garna вişyy? Basa „kuuli" gesen ygiigi „kuili", „niuur" gesen ygiigi „nuiur", „niusa" geseniigi „nusa", „niuka" gesen ygiigi „nuka", „niuuka" gesen ygiigi „nuuka" geze вaiza вiçekede azalçan aradiin tolgoi ergiylkees вaitagai, ugta oilgodoko ygii вolno вişyy? Kuuli, niuur, niusa, niuuca, niuuka, caaşa, naaşa, geke zergiin ygenyydiigi tere keвeer вiçekede kalka mongoliin zinkeni aradta oilgodoko ygii вolko zyil ugta вaika ygii вeze geze sanagdamaar вaina.

Tere tula ene metiin ygenyydiigi imagta kalkaçalba geeşe geze ylii вolkodoo aradiin jaraanii kelenees koloduulza, oilgodoko ygii вolgokodo, şine yseg вiçegiin kurdan delgerke jaвadal koro вolzo, angiin daisadta tusa вolkoos вişe jamar çigi sain açа yre garka ygii geвel zokino.

Basa E.S. Instityydiin kelenii keltesiin вolвoson zөвlөlçө Gomвo-Zaв Mergen gedegiin zokiooson „Şine ysegeer unşaca ıajaa" gesen deвter (odoo kel gden garaa edıi вaina), вolвol вuriaad mongoliin şine ysegte sur вaigadiin ysegliin daraa unşaza surka geze zoriuulsan zyil, teryyn dotor „çarai" gesen ygiigi „carai", „çusa" gesen ygiigi „cusa" geze, „ilyy" gesen ygiigi „jilyy" geze вiçesen вaina juma. Gadana „şara yker вira jiketei" (şar yker çadal jiketei) geke zergiin вuriaad aradta ugta oilgodoko medegdeke ygii zyilyyd ton olon вaina. Saja вiçegte surza вaisan azalçan aradta, tedeuii çukam oilgoko medeke вa tedenii edөr вyriin azalda tokiooldoko ygenyydiigi yliger вolgozo surgakiin orondo, genete tedenii çikendeni çigi duuldaa ygii yle medegdeke ygenyydiigi unşuulkada, şine ysegiin erçemtei delgerke jaвadalda saad koroo вolkoos вişe jamar tusa вolkoв!

Negete kalka mongoliin keliigi вarimtalza şine kele вiçegiigi zokiooko gesen tula вuriaadiin zinkeni aradiin jaraanii kelen ugtalan kajagdaka josotoi gesen loozon вarimtalsan jaвaвal вiı deerees ene metiin uçaruud magad garza вaina geвel zokino, Tiime loozon вolвol manii namiin şugamda вyri taaraka ygii ynendee paan mongoliin yzel вarimtalsan angiin daisadiin sedelge mөn вaina

Gomвozaв Mergen gedeg вolвol kalka mongoliin zinkeni araвiin tөlөөlөgçө jaвa çigi вişe, odoo koorko вykii kaan vaan fiogaal etegeedii tөlөөlөgçө çuk am mөn вolko tula socaliisamiin zamaar kөgzөzө вaisan kalka mongoliin zinkeni aradiin jaraanıı kara keleer jaвa çigi keleze çadai ka ygii geвel zokino, Mөn E S I iin kelenii keltese alвan kaaza вykii (ene Gomвozaвiin ekener вolko) Borzoonii Ojuun-Bilig gedeg вolвol вuriaadiin niudargan вajanii kyyken вaina. Een meteer şine kele вiçegiini zokiooko nairuulka gol gazarta angiin daisan etegeediin tөlөөlөgçөd orood вaikadaa, өөsediingөө yzel surtaliigi şurguulan delgeryylkiigi oroldokoni damzag ygii kereg mөn.

Gadana tus keltesiin вişe alвan kaagad erвөmted вa udaridagçad вolвol, өөsediingөө angiin sokorlig deerees ene karşa etegeediin erkede вyri mөsөn oroson вaina. Yligerlevel nөk. G. Rinçenii gegçe: „вida Gomвozaв ygiigeer nege çigi alkam jaвaza çadaka ygii" geze вilduuçalan medyylsen deerees вaicaakada nөk. Rinçenii вolвol Gomвozaв Mergen gedegiin erkede cөm orөnii, zinkeni azalçan aradiin jaraanii keliigi вarimtalka jaвadalaas tasaran kolodozo, aradiin zygees jamar çige tyşeg tulga kylieeke yndese suurı ygii вolsonoo gereçelzei. ESI iin darga nөk. Kaвain ene Gomвozaв, Borzoonii geke zergiin angiin karşa eвegeeвiin karijaata alвan gazartaa suuza вaina tula tuiliin sonor angiin seremzeteigeer вaika josotoi вaisan aadla, neleed sula udaridaza вykiin deerees tere karşa etegeed вolвol өөsediingөө erke yzeliigi şurguulan delgeryylze çadasan вaina geвel zokino.

Ene вygede deerees jөrөnkiilen toвçolвol: manii B.M. ulasiin E.S.I-iin erdemtediin zygees odoo deere erkileze вykii şine keleer вol azalça uul aradiin jaraanii kelenees kolodon tasarsan, imagta kalka вa Buriaad ulasiin nege eсөөken erdemtediin onco gojomsog kelen вolkiin zamda oroson вaina geze sanamaar azai.

Basa nege jikeeken dutamag zyileni вolвol, вyke вuriaadiin kagas kuвi вolko вaruun aimaguudiin keliigi kerkize jaaza kөgzyylke tukai E.S.J.-iin kelenii keltesees jamar çigi arga zyi sөвөgçөlsөn udaa jөrө ygii вaina. Imagtala, вuriaadiin jaraanii keliigi „kalkaçalka" jaвadaliigi keterkei вarimtalaza zokiooson ysegiel (şine вiçeg) вolon вişe deвteryydiini yndeee zinkeni вuriaad aradiin jaraanii kelenees maşa kolo вolsonii şaltagaan deerees, ilangajaa вaruun aimaguudta „ene şine yseg вiçegiigi ugta oilgono ygii вida" geke zergiin ygenyyd garza, angiin daisan niudargan nojod lamanariin zygees şine yseg вiçegiigi esergyyceke zyriçeke jaвadaldani neleed jike tusa kiize вaisaniigi ken вuruuşaaza вelei.

Uçar iime deerees, вuriaad mongoliin kuвiskaliin çanarta şine kele вiçegiigi вejelyylen zokiookodoo вolвol, gancakan gadaada majag ajalgiin talaar çukalaçalaad, dotoodo udka çanariini ugto martaza өngөrke jaвadal ton çigi вoloşo ygii kereg mөn. *Buriaad mongoliin şine kele вiçeg вolвol, erkeвişe ynekeeree socaliisamiin udka çanartai, yndesenii majagtai, zinkeni azalça aradiin angiin kelen вolko Josotoi.* Enyynii yndesenii çukala majag gedegiin şine zyileni вolвol, B.M-iin şine keliigi kalka mongoliin *aradiin jaraanii* kelende ajalgiin talaar ylemzeken dөtөlyylke jaвadal mөn вolko geвe çigi, ene jaвadaliigi koroto sөвөgçөlgөөr keteryylke gesen sedelgiigi вuta cokizo, вuriaad azalçadiin socaliisamiin вaiguulga, angiin temecel вa kalkiin zinkeni aradiin kuвiskalta temecel, şine вaidal вolon, yiledвeriin вyke jaвuulgatai kolвoduulan erkileke çukala вaina.

„Kalkaçalka" gedeg zyiliigi angiin daisan etegeediin өөsediingөө koroto jaвadalda kereglekeni gesen sedelgenyydtei kair nair ygii eris temeceke zorilgo ton zailaşa ygii geze medeke keregtei. вasa, вuriaad mongoliin kelenii вajalig, nairuulgiin sain, erkim gojo yliger вolko zyilyyd (Alamaza mergen, kөkө tug geke zergө) dotor вaidag geze ereke zuuraa, odoonii şine urgaza вykii ynekeeree zinkeni aradiin dundaas, kamtiin azaltadiin dundaas garsan zaluut uran zokioolçodiin nairuulan вiçesen zokioo luudiigi tooko oişooko ygii jaвadal вolвol, odoonii ynekeeree zinkeni azalçadiin şine вaidal, şine aza yiledвeri deerees yndeselen garsan şine josonii uran yge, şine josonii prolitaariin çanartai uran nairuulga zergiigi вolвol ygii вolgozo, odoonii kurdaвçalaas geegden kocorkiin temdeg mөn. Tere tula şine josonii ygiin вajaliigi şinzelke jaвadal ton çukala azai.

Gadana вuriaad mongoliin şine kele вieçgiigi kygzyylke jaвadalda olon ulasta neвtersen internacanaliin çanartai ygenyyd pa вuriaadiin dunda keterkei neвtersen oros ygenyyd (ogorood, orooso, pylyyge, strakovaani, jaarica, ovioos, şiniice, kaasa, noormo, foondo) geke zergiin

(ӨRGӨLZӨLӨLIIGI 4 DEKI NIUURTA YZEG Ɛ I)

„Kalkaçalka“ jaʙadaliigi kerkin oilgoʙol zokino?

(Ɵrgɵlƶɵlɵl, ekini nege dygeer niuurta)

ygenyydiigi kereglen biçekees tatagalzan daldariƶa, eldeb oilgogdoko ygii urta udkataigaar orçuulkiigi oroldoko baruunii kelberiliin çanartai bɵɵrɵnkii sedelgenyydtei şuud temeceke keregtei. Mɵn ene zuuraa ƶinkeni aƶalça buriaad aradiin odonii kɵgƶɵltiin kiriigi alas ɵsɵrɵn garƶa, genete „internacanaaliin“ keletei bolojaa geƶe, buriaad aradta medegdeke ygii kari ygenyydeer yndesen keliigi byrkeeke „zyynii“ çanartai ketersen sedelgenyydtei temeceke josotoi.

Basa manii buriaad mongol ulasiin udaridaka alban tuşaaluudta suuƶa baisan buriaad nɵkɵdiin zygees yndesen kele biçegiigi kɵgƶyylke jabadaliigi tooko keregseeke ygii ene keregte bejeeree kabaadan oroldoko ygii, eldeb şaltagaan dursaƶa şine yseg biçegiigi jadakiin cagta ɵɵsɵdɵɵ surka şudalkiigi oroldoko kiçeeke ygii, ene çukala jabadalda bɵɵrɵnkiigɵɵr kandeƶa laglain suuka nɵkɵd mɵn nelieed baiƶa magad tula, tede nɵkɵdtɵ nɵk. Staalinii kelsen „erkilegçed bişe anigdood geeşe“ geseniigi sanuulbal jamar be.

C. Don.

Gabşagai kɵdɵlmɵri, yndesen ulaan bagşanar.

Apreeli sariin 11-nii ɵdɵr, Buriaad mongoliin ulaan ʙagşanariigi ʙeledkeke Burpidteeknikym surguuli ʙolʙol 27 yndesen ulaan ʙagşanariigi ʙeledkeƶe kɵdɵɵ surguulinuudta gargaka ʙaina. Burpidteeknikym surguuli ʙolʙol 1924 onoos ekileƶe togtosoor odoo ʙoltol 6 udaa şine yndesen ulaan ʙagşanariig ʙeledkekedee oroi kamta 137 kyniigi gargasan ʙaina.

Jɵrɵ, ʙeledkeƶe gargasan 137 ulaan ʙagşanar ʙolʙol toogiin talaar olon ʙusa çigi ʙol, onol dasaliin talaar mɵn neleed jikeken kɵdɵlmɵri arad zonii dunda ʙyteesen ʙaina. Surguulidaan yzesen suralcali ʙa namiin zaaʙariigi ynen şudarguu zamaar jaʙuulƶa, ɵɵsniigɵɵ daaʙarita keregyydiigi ʙyteeƶe çadana. Ene uçaraas, odoo surguuliaan dyyrgeke ʙagşanar deere, kɵdɵɵ nutaguudta kiike jikeken kɵdɵlmɵr daaʙari ʙaika ʙaina. Leeninii kelesen yge:-„ Kapitaaltan ulasiin dunda kɵdɵɵ ʙagşanariin ʙaidal sain ʙaisan ygii, sain çigi ʙaiƶa çadaka ygii ʙaina. Manii ulas ʙolʙol kɵdɵɵ surguuliiin ʙagşanariin ʙaidaliigi delekei deere olon ulasiin dunda yzegdee ygii sain ʙolgoko josotoi“ gesen ʙaina.

Leeninii kelesen ene ygiin josoor kɵdɵɵ ʙagşanariin ʙaidaliigi ton sain ʙolgokiigi oroldoko ʙaina, tyynees gadana, şine garkaar ʙaisan ʙagşanariin ujalga ʙolʙol ʙygede ʙagaçuudi surgaka jaʙadalda, onison urlalgatai tanilcaka politeekniizem surguuli ʙiçeg nom medeke ygii zonii dunda kɵdɵlmɵrlɵkɵ, şine Latiin ysegiigi arad zonii dunda neʙteryylke, ygiitei-ʙataraag zonoos şine şine kɵdɵlmɵrçɵdi ʙeledkeke, kamtiin aƶaliigi ɵrgɵlƶɵɵr ʙaiguulkiin yndese deere angi geƶe toologdoko niudargaçuudiigi usadkaka ʙeledkeliin kɵdɵlmɵriigi taʙiƶa, angiin taliigi aldal ygii, sojoliin kuʙiskaliigi erçimtei sainaar dyyrgelceke ʙolon kɵdɵɵ aƶaliin kampaaninuudta jikedee ƶɵdkɵn oroldolcoko ʙaina. Ene ʙygede daaʙariigi manii şine ʙagşanar dyyrgeke ʙaiƶai geƶe eʙ kamta nam, zasagiin gazar ʙa manii pidteeknikym surguuli çigi jikedee naidana. Manii zɵʙlɵltɵ surguuliiin ʙagşanar ʙolʙol tuskai surguuliiin kɵdɵlmɵrɵɵs gadana olon niitiin, ulas tɵriin kɵdɵlmɵrɵɵs tatagalzaka (arcaka) zyilyydiigi gargaka joso ygii ʙaika jaʙadalni odoo ene şine ʙagşanarta ileken medegdeke ʙaiƶai. Ene 27 ʙagşanar ʙolʙol 3 ƶilde teeknikym surguulida surka zuuraa eşe ʙodolgiin ukaaniigi medeke ʙolƶoi. Mɵn tyynii onol argiin dasal deere jaʙuulƶa çadana. Zygeer, ede ʙagşanar ʙolʙol cag ʙolzoroos urida dyyrgeƶe gargagdaʙa çigi, gaʙşagai kɵdɵlmɵriin jaʙadaltai adalikan ʙa ɵɵsnɵɵ çigi ʙygede gaʙşagai ʙagşanar ʙaika.

Erdem ukaanii şudalgiin komiisiin ʙodomƶoor 27 şine ʙagşanariin 4-negedygeer şatiin surguuliiin ʙagşanar ʙolko, 11-kɵdɵɵnii tyşilgete surguuliiin (R.O.Ş.) ʙagşanar ʙolko, 12-tariaaçan zaluuçuudiin surguuliiin ʙagşanar ʙolkoor tomilogdoson ʙaina.

Ulaan bagşanar ulam oloşorƶo, ulas tɵriin baidaliigi udaridalcaka boltogoi!

Oçor-Ƶabiin D.Ƶ.

Somonii zɵʙlɵldɵ çurgasan sarniuu jababaltanii aaşa.

„Aga. Cagan somonii zɵʙlɵliin tyryy B. M Vaandanii gedeg, aƶa akuin çukala kampaaninuudiigi keregseeke ygii kooson şiree gee tyşeƶe suuna“ (17 A).

A... ja... jaa...
Aimagiin koroonoos ankaragtii!
Aƶal ygii koirog aʙagaigi.
Alʙanaasani çɵlɵɵlʙɵl zokino.
Kaʙariin çukala kampaaniigi
Kiçeedeg ygii enyynde,
Katuu kemƶee ʙariƶa
Kair gam ygii cokigtii!

„Kori. Anaa somonii zɵʙlɵliin tyryy Bazardara Gacaranii gedeg, zɵʙlɵldɵɵ tylişe ʙeledkeke zuuraa, ɵɵriingɵɵ gerte mɵn tɵlɵʙɵri ygiigeer, kɵlɵsɵnçɵn ygiiteineriigi zaraza tylişe ʙuulguulƶa ʙaina. Basai arteelde oroson aadla, zɵɵriigɵɵ kamtadkadag ygii ʙaina“ (ygiitei).

Vaandanii koirogoos dutuu ygii,
Bardam negen tyryy ʙaina,
Kɵrɵngɵlig şunakai yzeleeseni,
Kagacaa ɵdii aʙagai ʙaina.
Tyryy nɵkɵr Gacaraniida,
Tylişiigi ʙeledkesen ygiit iener,
Ulaan çarai karal ygii
Urmatai cangaar şyymƶelegtii!

„Kilogo-Kuacai. Ara nuuriin somonii tyryygi orologço Sanza Garmiin gedeg, zɵʙlɵliin keregiigi zoloodoko ygiin gadana, Maartiin 29-30 ɵdɵryydtɵ kara araki uuƶa medee ukaan ygii jaʙaʙa“ (Şteempel).

Arakiiin korodo nerʙegden
Aƶalaa martasan Darmiin,
Yyrge ujalgaa keregseeke ygii
Unƶagai koirog tyryy ʙaina.
Arakiiin mangaraas teleryylke
Arga ʙidereke keregtei.
Aƶalçan niitiin kamuuraar
Arçaƶa zailuulʙal zokistoi!

„Zakaamin. Kordogo-Burgaltain somonii Zɵʙlɵliin geşyyn Dulma Ganzuuriin gedeg ygiitei jaduunariigi mɵlƶɵn daralana. Niudagan ʙajan Kandazaʙ Cerempeliin, Ƶalcarai Badmiin gegçedtei koʙoldon, tedeneriin aşagiigi karaza aʙana“. (Agaariin uuli).

Barlag ygiiteineriigi daralaƶa,
Bajan niudarganiigi kamagaalan,
Baruunii ʙalçag şaʙarta
Bɵdɵrƶɵ unasan geşyyn mɵn.
Angiiin daisan etegeediigi
Aradaa Kalkalsan enyynde,
Zakaamin aimagiin tɵʙɵɵs
Zokiko kemƶee ʙarigtii! *B. Babliin*

SSKR-iin ygiitei dunda çadalta aƶaltanii 42 kubi kolkoozdo oroƶoi.

Moskvaa, 8 (T). Maarta sariin syylşiin arban konogto bolbol kamtiin aƶalda şineer elseke jabadal ton jike delgersen baina. Maartiin 20 nii ɵdɵrɵɵs Apreeliiin 1 kyrtel 648,1 mingan ailuud kolkoozdo oroƶoi.

Apreeliiin negenii ɵdɵriin medeegeer 10514-kagas mingan ɵrkɵtɵ ailuud juu SSKR-iin ygiitei dunda çadalta ardiin 42 kubi kolkoozuudta kamtarsan baina. Kabariin tarilgada beledkeke kurdabçalaliigi ylemƶe bişe ba ilangajaa kontragtaaca kangalta ygii jabaƶa baina. Apreeliiin negenii ɵgɵriin medeegeer byke kabariin tarilgiin 37 kubi komtragtabaalagdasan baina.

Yrese kɵrɵngɵ kuriaaka jabadaliin kurdabçalal ton çigi muu baina. Mɵn Apreeliiin negenii medeegeer kolkooziin uul tɵsɵbiin 64,1 kubi ba batalan kamgaalakiin 48,3 kubi kuriaagdasan baina. Yrese kɵrɵngɵ agcaka soliko jabadal urida çelen kangalta ygiigeer jabuulagdaƶa Apreeliin negenii medeegeer tɵlɵblɵgdɵsɵn toogiin 33,9 kubi agcasan baina. Basa kɵdɵɵ aƶaliin maşiina zebseg zasaka jabadal sainaar jabaƶa tɵsɵbiin 87, 8 kubi gyicedkegdeƶei. Tarilga erte kiideg rajoonuudta tere gazariin ekinyydte tusalalcakajaa Gazar tariaalangiin komisaariin koliigiin geşyydees ba kolbooto kɵdɵɵ aƶaliin treestiin pravlieniin geşyydees 20 kariuucalgata kɵdɵlmɵrçɵd tomilogdoƶoi.

Soniniigi erkilegçe C. Ƶ. Dondobiin.

Верхнеудинск, типография Бургосиздата зак. № 726 БурлитЛ№ 2 Тираж 7100.